

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci navrhovateľa: **J. Š.**, t.č. Ústav na výkon trestu odňatia slobody Ž., proti odporcom: v 1. rade **Líbya – štát** v zastúpení vláda Líbye, v 2. rade **Vláda Líbye** - v zastúpení štatutár vlády Líbye a v 3. rade **Úrad vlády Líbye**, v konaní proti nečinnosti orgánov verejnej správy, jednohlasne takto

r o z h o d o l :

Najvyšší súd Slovenskej republiky konanie **z a s t a v u j e**.

Navrhovateľovi právo na náhradu trov konania **nepriznáva**.

O d ô v o d n e n i e :

Navrhovateľ sa návrhom zo dňa 11. apríla 2011, doručeným najvyššiemu súdu dňa 14. apríla 2011 domáhal, aby súd odporcovi uložil povinnosť v lehote 15 dní od právoplatnosti rozhodnutia v konaniach o navrhovateľových sťažnostiach a žiadosti vedenej pod príslušnými spisovými značkami riadne konať a rozhodnúť alebo veci inak vybaviť. Svoj návrh odôvodnil tým, že sa obrátil na odporcov so žiadosťou o sprístupnenie informácií, o hierarchii štátnych orgánov a orgánov súdnej moci, o kontaktné adresy na určité orgány, pričom odporcovi na tieto žiadosti nereagovali. Proti tomuto postupu podal už dve sťažnosti na ktoré taktiež odporcovi nereagovali. Vzhľadom na súčasný stav v Líbyi ako aj na možnú absenciu súdnej moci v Líbyi a vzhľadom na ust. § ods. 3 zákona o súdoch ako aj na ústavný zákaz odmietnutia spravodlivosti (denegatio justitiae) a absolútnu nečinnosť odporcov v daných veciach, preto podal na najvyšší súd návrh podľa § 250t Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „OSP“), aby odporcom uložil povinnosť konať a rozhodnúť.

Najvyšší súd najprv skúmal splnenie procesných podmienok konania, a to právomoci súdu prejednať a rozhodnúť vec, keďže navrhovateľ sa domáhal uloženia povinnosti konať

a rozhodnúť cudziemu štátu - Líbyi, resp. orgánom cudzieho štátu, a to vláde Líbye a úradu vlády Líbye.

Podľa § 7 ods. 1 OSP v občianskom súdnom konaní súdy prejednávajú a rozhodujú spory a iné právne veci, ktoré vyplývajú z občianskoprávných, pracovných, rodinných, obchodných a hospodárskych vzťahov, pokiaľ ich podľa zákona neprejednávajú a nerozhodujú o nich iné orgány.

Podľa § 7 ods. 2 OSP v občianskom súdnom konaní súdy preskúmavajú aj zákonnosť rozhodnutí orgánov verejnej správy a zákonnosť rozhodnutí, opatrení alebo iných zásahov orgánov verejnej moci a rozhodujú o súlade všeobecne záväzných nariadení orgánov územnej samosprávy vo veciach územnej samosprávy so zákonom a pri plnení úloh štátnej správy aj s nariadením vlády a všeobecne záväznými právnymi predpismi ministerstiev a ostatných ústredných orgánov štátnej správy, pokiaľ ich podľa zákona neprejednávajú a nerozhodujú o nich iné orgány.

Podľa § 7 ods. 3 O.s.p. iné veci prejednávajú a rozhodujú súdy v občianskom súdnom konaní, len ak to ustanovuje zákon.

Podľa § 103 O.s.p. kedykoľvek za konania prihliada súd na to, či sú splnené podmienky, za ktorých môže konať vo veci (podmienky konania).

Podľa § 104 ods. 1 O.s.p. ak ide o taký nedostatok podmienky konania, ktorý nemožno odstrániť, súd konanie zastaví. Ak vec nespadá do právomoci súdov alebo ak má predchádzať iné konanie, súd postúpi vec po právoplatnosti uznesenia o zastavení konania príslušnému orgánu; právne účinky spojené s podaním návrhu na začatie konania zostávajú pritom zachované.

Podľa § 2 ods. 3 zákona č. 757/2004 Z.z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov súd rozhoduje o tom, či vec predložená súdu patrí do právomoci súdu. Súd nemôže vysloviť, že vec nepatrí do právomoci súdu, ak ju nemôže postúpiť na konanie a rozhodnutie inému orgánu verejnej moci.

Podľa § 246 ods. 2 OSP Najvyšší súd Slovenskej republiky je vecne príslušný

a) na preskúvanie rozhodnutí a postupu ústredných orgánov štátnej správy a iných orgánov s pôsobnosťou pre celé územie Slovenskej republiky, ak to ustanoví zákon,

b) na konanie podľa štvrtej a piatej hlavy tejto časti, ak je žalovaným ústredný orgán štátnej správy alebo iný orgán s pôsobnosťou pre celé územie Slovenskej republiky.

Podľa § 1 zákona č. 97/1963 Zb. o medzinárodnom práve súkromnom a procesnom účelom tohto zákona je ustanoviť, ktorým právnym poriadkom sa spravujú občianskoprávne, obchodné, rodinné, pracovné a iné podobné vzťahy s medzinárodným prvkom, upraviť právne postavenie cudzincov, ako aj ustanoviť postup slovenských justičných orgánov pri úprave týchto vzťahov a rozhodovanie o nich a tým napomáhať medzinárodnej spolupráci.

Pri skúmaní podmienok konania, najvyšší súd zistil neodstrániteľný nedostatok podmienky konania, nedostatok právomoci v zmysle § 7 ods. 1, 2 OSP a § 1 zákona č. 97/1963 Zb., keďže súdy nemajú právomoc preskúmať rozhodnutia alebo postup cudzích súdnych alebo iných orgánov, v danom prípade štátu Líbye, vlády Líbye a úradu vlády Líbye. V prejednávanvej veci nie je daná právomoc súdu, ale ani cudzieho orgánu, ktorý by mohol uložiť povinnosť odporcom v 1., 2. a 3. rade konať a rozhodnúť. Z ustanovenia § 2 ods. 3 zákona č. 757/2004 Z.z. vyplýva, že pokiaľ súd pri skúmaní procesných podmienok konania dospeje k záveru, že nie je daná právomoc súdu na konanie a nie je daná ani právomoc iného orgánu na konanie a rozhodnutie, potom nemôže konanie pre tento nedostatok zastaviť, okrem prípadu, že vec patrí do právomoci cudzozemského orgánu (pozri R 82/2002 NS SR). Otázkou právomoci musí riešiť pozitívne vo svoj prospech iba v tom prípade ak nejde o vec ktorá spadá do právomoci cudzích orgánov, teda vec musí prejednať sám. Preto najvyšší súd konanie pre nedostatok právomoci podľa § 7 ods. 2 OSP zastavil.

Podľa § 250t ods. 1 O.s.p. fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorá tvrdí, že orgán verejnej správy nekoná bez vážneho dôvodu spôsobom ustanoveným príslušným právnym predpisom tým, že je v konaní nečinný, môže sa domáhať, aby súd vyslovil povinnosť orgánu verejnej správy vo veci konať a rozhodnúť. Návrh nie je prípustný, ak navrhovateľ nevyčerpal prostriedky, ktorých použitie umožňuje osobitný predpis.

Podľa § 250t ods. 4 O.s.p. súd o návrhu rozhodne bez pojednávania uznesením. Ak súd návrhu vyhovie, vo výroku uvedie označenie orgánu, ktorému sa povinnosť ukladá,

predmet a číslo správneho konania a primeranú lehotu, nie však dlhšiu ako tri mesiace, v ktorej je orgán verejnej správy povinný rozhodnúť. Súd môže na návrh orgánu verejnej správy túto lehotu predĺžiť. Nedôvodný alebo neprípustný návrh súd zamietne.

Inštitút konania proti nečinnosti orgánu verejnej správy upravený v štvrtej hlave piatej časti Občianskeho súdneho poriadku je určený na ochranu fyzickej alebo právnickej osoby, pokiaľ orgán verejnej správy nekoná bez vážneho dôvodu spôsobom ustanoveným príslušným právnym predpisom. Základným predpokladom na to, aby súd mohol návrh prejednať a v prípade, ak je dôvodný návrhu vyhovieť je, aby išlo o nečinnosť orgánu verejnej správy s pôsobnosťou pre územie Slovenskej republiky a nie pre cudzozemské orgány, teda orgány verejnej moci cudzieho štátu.

Štát Líbya, vláda Líbye a úrad vlády Líbye ako cudzí štát, resp. orgány výkonnej a verejnej moci cudzieho štátu, nie sú orgánmi v zmysle § 244 ods. 2 O.s.p., preto mu súd nemôže uložiť povinnosť konať a rozhodnúť. Na základe uvedeného najvyšší súd nemohol návrhu navrhovateľa vyhovieť a konanie zastavil podľa § 7 ods. 2 OSP.

V danej veci je navrhovateľ oprávnený sa domáhať svojich práv výlučne u orgánov cudzieho štátu alebo na súde, teda tam kde podľa jeho názoru dochádza k porušeniu jeho práv. Zo žiadnej medzinárodnej zmluvy nevyplýva Slovenskej republike a jej orgánom (štátnym alebo súdnym) zasahovať do rozhodovacej právomoci orgánov verejnej moci iného štátu.

O trovách konania najvyšší súd rozhodol podľa § 250t ods. 5 O.s.p. tak, že navrhovateľovi nepriznal právo na náhradu trov konania, pretože návrhu nebolo vyhovené.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu opravný prostriedok nie je prípustný.

V Bratislave 1. júla 2011

JUDr. Eva Babiaková, CSc., v.r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia :
Mária Kráľová